

Handläggare
Ulrika Bengtsson (ubd002)

Fastställare
Åsa Bellander (abr013)

Gäller för
Regiongemensamt

Dokumenttyp
Riktlinje

Giltigt till och med
2024-05-07

Fastställt
2022-11-07

Reviderat
2022-11-07

Granskare
Gun-Britt Milioris (gms001), Karin Nilnes (kns001), Maria Engström (mem003), Anna Söderlind (asd036), Anna-Karin Öberg (aog005), Håkan Ekvall (hel002), Maria Tempé (mte001), Hans Boman (hbn007)

Dokumentnr / Version
679117 / Version 1

Processägare
Maria Tempé (mte001)

Ytterligare information

Tillämpning av beslut om avgiftsfria vaccinationer

Bakgrund

Enligt regionfullmäktiges beslut §147 Rekommendation från SKR; Kostnadsfrihet för alla som anses ha otillräckligt skydd mot mässling, röda hund, difteri, stelkramp, polio och kikhosta, diarienummer 22RS6468, som fattades 2022-06-22—23, ska vaccination erbjudas kostnadsfritt till alla oavsett ålder som vid medicinsk bedömning anses ha otillräckligt skydd mot mässling, röda hund, difteri, stelkramp, polio och kikhosta. Beslutet gäller både dem som söker skydd enligt massflyktsdirektivet och asylsökande. Regionfullmäktige beslutade också att godkänna och tillämpa SKR:s rekommendation (Sveriges kommuner och regioner, ärendenummer 22/00614).

Det har uppstått ett behov av att förtydliga hur regionfullmäktiges beslut ska tillämpas och smittskyddsläkaren har därför fått uppdraget att upprätta en riktlinje.

Tillämpning av beslut om avgiftsfria vaccinationer

Vilka omfattas av beslutet?

Vuxna från 18 års ålder som tillhör följande grupper:

- Asylsökande, anhöriginvandrare, papperslösa och kvotflyktingar
- Personer som kommit till Sverige enligt massflyktsdirektivet
- Personer boende i Sverige som av olika orsaker inte blivit grundvaccinerade.

Barn och ungdomar under 18 år har redan avgiftsfrihet för dessa vacciner genom barnvaccinationsprogrammet.

Vad omfattar beslutet?

1. Grundvaccination av ovaccinerade och ofullständigt vaccinerade mot följande sjukdomar:
  - **Stelkramp, difteri och polio**
  - **Mässling, påssjuka och röda hund**

Grundvaccination mot stelkramp, difteri och polio består av **tre** vaccindoser. Vaccination mot stelkramp, difteri och polio ska erbjudas enligt gällande vaccinationsrekommendationer från Folkhälsomyndigheten:

Dokumenttyp	Fastställt	Reviderat	Giltigt till och med	Dokumentnr / Version
Riktlinje	2022-11-07	2022-11-07	2024-05-07	679117 / Version 1

- Rekommendationer för profylax till vuxna mot **difteri och stelkramp**
- Rekommendationer om vaccination mot **polio**

Grundvaccination mot mässling, röda hund och påssjuka består av **två** vaccindoser. Vaccination mot mässling, påssjuka och röda hund ska erbjudas enligt gällande vaccinationsrekommendation från Folkhälsomyndigheten:

- Rekommendation om vaccination mot **mässling, påssjuka och röda hund**

2. Vaccination mot **kikhosta för gravida** vid varje graviditet efter graviditetsvecka 16. Syftet är att skydda det nyfödda barnet. Vaccination mot kikhosta ska erbjudas enligt gällande vaccinationsrekommendation från Folkhälsomyndigheten:

- Rekommendation om vaccination mot **kikhosta för gravida**

Vad omfattas inte av beslutet?

1. Vaccination mot kikhosta, förutom till gravida.

Immunitet mot kikhosta sjunker snabbt oavsett ålder. Detta innebär att de flesta vuxna har ett "otillräckligt skydd" mot kikhosta. För att uppnå ett kontinuerligt skydd mot kikhosta skulle täta vaccinationer behövas under hela vuxenlivet. Skydd mot kikhosta är viktigt för spädbarn, men av mindre betydelse för resten av befolkningen. Det saknas ett vaccin mot enbart kikhosta, varför kombinationsvaccin mot stelkramp, difteri och kikhosta skulle behöva användas. Immuniteten mot stelkramp och difteri efter vaccination är betydligt mer långvarig än den mot kikhosta. För att upprätthålla skyddet mot kikhosta skulle vaccinationsintervallet för stelkramps- och difterikomponenterna bli allt för kort.

2. Påfyllnadsdoser mot stelkramp, difteri och polio som till exempel ges i samband med resevaccination.

3. Arbetsgivarens ansvar enligt Arbetsmiljöverkets föreskrifter Smittrisker (AFS 2018:4) att bedöma smittrisker på arbetsplatsen och vid behov erbjuda och bekosta vaccination berörs inte av regionfullmäktiges beslut.

Regeringen har tillsatt utredningen *En mer ändamålsenlig och effektiv ordning för de nationella vaccinationsprogrammen och det nationella vaccinationsregistret, Dir. 2022:109* som ska redovisas den 19 januari 2024. I utredningens direktiv ingår en översyn av behovet av särskilda vaccinationsprogram för vissa grupper i den vuxna befolkningen och arbetsgivarnas arbetsmiljöansvar för vaccinationer. Revision av denna riktlinje och eventuella kompletterande beslut i regionfullmäktige avseende avgiftsfria vaccinationer kan således bli aktuellt under 2024.

Dokumenttyp	Fastställt	Reviderat	Giltigt till och med	Dokumentnr / Version
Riktlinje	2022-11-07	2022-11-07	2024-05-07	679117 / Version 1

Relaterad information

[Direktiv för utredning om de nationella vaccinationsprogrammen, Dir. 2022:109 \(regeringen.se\)](#)

[Mitt läkemedel \(RVN\)](#)

[Protokoll regionfullmäktige § 147, diarienummer 22RS6468 \(RVN\)](#)

[Regionens vaccinationsidor \(RVN\)](#)

[Rekommendation om vaccination mot kikhosta för gravida \(FOHM\)](#)

[Rekommendationer för profylax till vuxna mot difteri och stelkramp \(FOHM\)](#)

[Rekommendationer för vaccination mot mässling, påssjuka och röda hund \(MPR\) \(FOHM\)](#)

[Rekommendationer om vaccination mot polio \(FOHM\)](#)

[Smittrisker \(AFS 2018:4\), föreskrifter, Arbetsmiljöverket \(av.se\)](#)

[Sveriges kommuner och regioner, ärendenummer 22/00614 \(SKR\)](#)